

ravnjak na 6 tednov zapora obsojen itd. Mi naprednjaki častimo dobre nepolitične duhovnike, za ostale se pa ne brigamo. Adijo Matijo!

Tat. V Greifenbergu je ukradel krojač Brundescher 300 K in pobegnul.

Poneverila je v Beljaku dekla Marija Kolbacher večjo svoto denarja. V Mariboru so jo pa že dobili in zaprli.

Kradel in sleparil je v Beljaku delavec Marko Kopajnik. Potem je zbežal.

Dinamita ukradel je neznanec v sv. Lenartu i. s. 25 kil; istotako je ukradel 150 kapselnjov. Tata se niso dobili.

Surovost. Hlapca Visočnik in Schumpfl v spodnjem Drauburgu sta najprve s fantom Oder popivala, potem sta ga pa tako pretepla, da je nezavesten obležal.

Roparski umor. V Arnoldsteinu so zaprli Hrvata Andreja Žnidarič. Mož je na sumu, da je delavca Angelo Bosso umoril in oropal.

Trehub preparen je bil v Celovcu hlapcu Ferdinandu Brezdek. Sprl se je na cesti s fantoma Lovrenc Lodron in Alojz Winter, ki sta ga z nožmi grozovito obdelala.

Zaprli so v občini Winklern hlapca Petra Prebernig zaradi zločina proti pravosti.

Po svetu.

Smrt morilca. Poročali smo svoj čas, da je bil dalmatinski župnik Tomažević na 5 let ječe zaradi napeljevanja h umoru obsojen. Njegova ljubica in skrivka Ostrič bila je na 10 let obsojena. Te dni je fajmoštra v ječi kap zadela in je bil takoj mrtev. Ker je tudi Ostrič na smrt bolana, se govori, da se je čedni parček zastrupil.

Velika lakota vlada na severnem vzhodu Rusije. Tifus vsled gladi se grozovito razširja in nobenega zdravnika ni. Bati se je, da bodoje narodi Jakutov in Keraepv vsled lakote izumrli.

Ciganski roman. V neki vasi na Ogrskem so shranili cigani v gostilni veliko vrečo; rekli so, da pridejo zvečer ponjo. Ko je hotela hčerka gostilne zakleniti, vidila je, da se vreča premika. Vzela je puško in je na vrečo ustrelila. Ko so jo odvezali, našli so v nje ustreljenega cigana. Cigani so vtihotapili svojega rovariša v gostilno, da bi jo ponoči izropali.

Korajžni fajmošter. V Novemgradu je fajmošter Nika Grbin neko žensko z lastnimi rokami iz cerkve vrgel, češ da ni vredna biti v Božjem hramu. Pri temu jo je tudi ranil. Sodnija je nasilnega popa na 14 dni zapora obsodila.

Grozni morilec. Plesnega učitelja Krasinski v mestu Manicz na Ruskem so zasačili, ki je hotel blagajno svojega prijatelja oropati. Ustrelil je pri tem nekajga hlapca, neko ženo in otroka iste, nadalje še dve ženski, skupno torej 5 oseb. Morilca so zaprli.

Telegrami.

Slovenska tiskarna v Celju — zaprta.

Celje, 25. prosinca. Obrtna oblast je danes tukajšno slovensko tiskarno s trgovino vred zaprla. Vso delo v tiskarni se je moralo takoj vstaviti. Oblast je tudi vse knjige tiskarne in prodajalne konfiscirala. Prišlo se je velikim nepostavnostim na sled. Oblast vtemeljuje svoj korak s tem, da je podjetje prekoračilo svoj delokrog. Časopisi, ki se tiskajo v tej tiskarni, ne morejo več izhajati. Cela stvar je v zvezi s škandaloznim polomom v „Zvezi slovenskih posojilnic.“ O vsej zadevi še poročamo. Zadnji stebri propale „Narodne stranke“ se podirajo.

Dunaj, 25. prosinca. V državnem zboru je govoril danes nemško-napredni poslanec H. W. Astian. Pojasnil je z ojstrimi besedami lažno farizejsko in brezvestno hujskarjio slovensko-prvaških poslancev. Govornik je omenil tudi „Štajerčev“ stranko, ki jako lepo napreduje, in zlasti naše zadnje shode v Ptuj, Mariboru in sv. Lenartu. Zbornica je vzela to naznanilo z veseljem na znanje, kajti „Štajerčeva“ stranka dokazuje, da slovensko ljudstvo ni zadovoljno s pogubonosno politiko slovenskih poslancev.

Nekaj naukoy za kmeta.

(Spisal ekonom J. Waupotič-Hardeck.)

Odločil sem, da hočem v kratkih besedah podati kmetu nekaj važnih nasvetov, kako da naj si gospodarstvo zboljša in si s tem dohodke poviša. Kot frekventant vsakovrstnih kmetijskih in gospodarskih šol uvidel sem, da kmet dandanes mora biti dobro poučen, da je zmogel v vseh mu pretečih zadregah, znati si pomagati. V prvi vrsti mora biti kmet vreden knjigovodja svojega gospodarstva, da ob koncu leta potem več, katera gospodarska panoga mu je največ dobička prinesla, da se je tesneje oprime in katera se mu je pa slabo obnesla

ali je mogoče pri njej še zgubo imel, da jo ima za manjše ali jo opusti. Nadalje mora biti tudi kemik in fizik, da ve konstatirati kake sestavine ima njegova zemlja, katero ima obdelovati, da njej potem ve z gnojili dodati česar jej manjka in da na njej take pridelke poseje, ki na njej najbolj uspevajo. Mora tudi vedeti ktere snovi pomebuje katera rastlina več ali manj, kajti rastlinska hrana je za posamezne rastline različna. Potem koliko redilnih snovi ima ta ali oni zemeljski pridelek, da si ga potem ve pri živinoreji v pravo korist obrniti, itd. Biti mora toraj tudi vztrajen opazovalec narave, ker od narave odvisej je plod njegovega dela. Nadalje mora tudi vedeti nekaj o živinozdravilstvu, da mu ni potreba v vsakem slučaju živinozdravnika klicati, posebno v slučajih, ki so hitre samopomoči potrebni. Nadalje mora znati tudi zakone in postave, posebno v koliko se tičejo kmetkega stana, ker drugače mora si pustiti od kakega oderuškega advokata kožo črez ušesa potegniti, posebno če ima prepričljivega sosedu, ker slučajaj so, da nekateri skoraj celo premoženje v lahkomišelnih pravdi zapravijo. Zelo potrebno bi tudi bilo, da bi se predmet zadevajoč kmetkega postavoznanstva tudi v ljudske šole upeljal, koliko je to potrebno, mislim bi se skozi to vsaj nekaj to oditje preprečilo.

Tukaj naštel sem samo to važnejše, česa vse kmet znati mora, sicer bi se dalo še mnogo povedati, ako bi se hotelo o tem tančnejše razpravljati; hotel sem namreč eno knjigo izdati, v kateri bi se to bolj temeljito in obširno razpravljalo, ali žalibog moj delokrog mi sedaj tega ne dopušča. Zatoraj hočem navesti tukaj samo le nekatere nedostatke v gospodarstvu. Ali en nasvet bi pa imel do kmotov posestnikov, da naj bi energično svoje sinove, posebno tiste ktere hočejo posvetiti kmetkemu stanu, pošiljali v kmetijske in gospodarske šole, ker tamkaj bo se vaš sin temeljito poučil o teh predmetih, ktere sem prej navedel. Ne smete svojim sinovom biti nevošlivi boljše bodočnosti, in se izjaviti, kakor nekateri, ki pravijo: »Kakor je delal moj oče, tako delam tudi jaz, in ni še posestvo propadlo, zatoraj tudi tako naj dela moj sin.« Seveda gospodarstvo ni morebiti propadlo, ali napredovalo pa tudi ni. Želi pa vendar vsaki, ne da bi stal vedno na starem stališču, ampak da napreduje, to je smoter vsakega izobraženega človeka. Tudi moramo pomisliti, da časi so se zelo izpremenili, vse se organizira in si hoče jamčiti boljše bodočnosti, naj si bo uradnik, obrtnik ali delavec, samo kmet zaozstaja pri starem. Dandanes reče se čitati dobre gospodarske časnike in knjige, kakor tudi politike ne v stran puščati, ki je tu in tam tudi važnega pomena za tvoj obstanek in bodočnost. Kdor dandanes nič ne čita in se ne uči, takemu ni mogoče na noben način napredovati. Kajti sedanjaj čas reče se delati poprej z umom in še le potem z rokami, ne pa kakor nekateri, ki se lahkomišljeno mučijo noč in dan, pa vendar njihovo delo ne prinese pravega ploda. Oglejmo si toraj malo naša sedanjaja kmetka gospodarstva in opazili bomo dosti gospodarskih napak, ktere se morajo odpraviti, ako se hoče priti do boljše gajla. Tvarino razdelil sem v sledeče odstavke: 1. Gospodarska poslopja. 2. Dvorišče. 3. Zivinjoreja. 4. Poljedelstvo. 5. Travnistvo. 6. Vincereja. 7. Sadjereja. 8. Gozdarstvo. Pisati hočem kolikor mogoče poljudno in v domačih izrazih da boje vsakemu lahko zastopno.

Gospodarska poslopja.

Gospodarska poslopja morajo biti prostorna, da zadostujejo v toliko, v koliko je posestvo obsežno. Na več krajih se opazi, da je premalo prostora, da mora biti gospodarsko orodje, kakor lojtre, sani, plug itd. kje zunaj pod kapom, da postane mokro posebno kadar po vetru dežaja in je toraj orodje enkrat suho in zopet mokro, na kar hitro strohni in zopet mora biti novo. Potem pogledajmo v hleve, katerih je še primeroma zelo malo v pravem praktičnem stanju, tu in tam se opazi v hlevu v kakem kotu jamo za gnojnico, kar dela velik smrad, kar živini zelo škoduje, da je podvržena vsakovrstnim boleznim. Iz hleva mora biti napeljan vodovod naravnost na gnojišče ali v gnojiščno jamo, da gnojnica sproti odteka in da ostane sploh čisti zrak v hlevu. Pomni: Ako hočeš imeti zdravo živino, skrbj za čisti zrak v hlevu! Opazi se tudi, da imajo na nekaterih krajih perutaino v govejih hlevih, kar tudi ni zavoljo smrada živini prijetno. Perutina naj ima za se svoj hlev. Kar se tiče žitnice bi omenil, da je na suhem in zračnem prostoru in da se v njo ne spravljajo kaki boli vodeni pridelki n. pr. krompir, korenje, repa itd. in sploh stvari ktere gniliho, ker skozi to postane zrak v žitnici vlažen in nastanij se v njem vsakovrstne bakterije, kar povzroči da se zrne vlage navleče, se sprime in začne plesniti in se pokvari. Ne spravljaj v žitnico toraj nikdar tvarine po kateri bi zrak vlažen postal, ako hočeš imeti sploh dobro zrna! Nadalje tudi ne imej v spodnjej kleti v kateri shranjuješ pijačo, kadno zelje, jesh itd. prej omenjenih pridelkov, krompirja, pese itd., ker ti pridelki so preveč podvrženi gnilobi in s tem se okuži zrak, kar ti lahko povzroči, da se ti s prva navedene tvarine pokvarijo. Za krompir, repo, korenje, peso itd. moraj imeti posebno primerno shrambo. Nekaj bi še omenil o prostoru za krmo. Navadno se krma na podstrešje nad hlevi spravi, kar je prav ali paziti se mora na to, da imajo hlevi dober strop, kateri ne pripusča sopara ki pride iz hleva, kar drugače postane seno od sopare vlažno in splezni, da s tem več ko pol redilnih snovi zgubi in sploh je še škodljivo živini. Priporočal bi, kateremu primanjkuje prostora za seno, da si da narediti taki kozolec, štirje drogi in streha ki se da privzdigovati po potrebi. Navadni kupci z enim drogom niso priporočljivi, ker radi natečejo in na zunanjej strani se dosti krme pokvari. Sedaj še o drvarnici. Navadno so drva za kurjavo na prostem, v poletnem času že velja ali po zimi nikakor ne, ko je večj-

noma deževno in snežno vreme, da se drva mokrote navlečejo in se skoraj ne dajo posušiti, s čim se navadno ženske pogostoma čenerejo. Na nekaterih krajih imajo tudi navado, da drva sproti sekajo in potem s surovimi kurijo kar je velika nezmisel, ker drv se za tretjino več porabi in tudi nikake vročine ne dajo od sebe, kar je za pomisliti celo sedanjaj čas, ko so drva tako drage. Napravi si toraj drvarnico in drva imej navadno sploh pripravljene suhe za kurjavo. Akoravno ti drv ni potreba kupiti vendar pomisli, da poznajši rodovi bodi tudi potrebovali drv in ne samo ti. Povsod moramo štediti akoravno z majhnim, pa vendar eno k drugemu vzeto dosti pripomore (Naprej pride!)

Loterijske številke.

Gradec, dne 21. januarja: 78, 49, 64, 25, 20.
Trst, dne 14. januarja: 60, 28, 70, 26, 57.

Ako želečeno delovanje oslabi se mora poskušati, da se izbere pravilna sredstva, ki zamorejo želečede zopet k trajnemu, krepkemu delovanju pripraviti, kajti to je glavni pogoj za vse druge funkcije človeškega trupla. V tem oziru najbolje znano sredstvo je skozi 40 let v vsej monarhiji razširjeni dr. Rosa balzam za želečede iz apoteke B. Fragner, c. k. dvorni liferant v Pragi. Zaloga tudi v tukajšnjih apotekah.

Sredstvo

za štedenje

so praktične

MAGGIJEVE

kočke

391

5 h

za 1/4 litra

najfinejše goveje juhe,

Ime Maggi garantira skrbno

napravo in izvrstno kakovost.

Izjava.

Podpisana prekličeva našo v vlogah na c. k. štajersko namestništvo v Gradcu z dnè 16. 11. 1910 storjeno očitjanje, da je nama kot predstojnikoma občine Malavas in Meretinci okrajni odbor ptujski pod lažnivo pretvezo vlovil podpise za vlogo na okrajni odbor ptujski in da se nama je ob priliki podpisu del imenovane vloge zamolčal in prikril.

Zahvaljujema se, da je okrajni odbor ptujski vsled naše izjave umaknil obtožbo radi razžaljenja časti.

Dr. pl. Fichtenau m. p. Simon Belšak m. p.
Širce m. p. Franc Prelog m. p.
priči.

Prodaja vina

staro 20 polovnjakov, novo 30 polovnjakov, iz Leskovca št. 12. Vpraša se pri g.

Joh. Windisch, spodnji Breg pri Ptuj.

Konje za klati

kupuje v vsaki množini po najvišjih cenah

Isidor Copetti, Maribor, Kaserngasse št. 11.